ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

НОРМАТИВНА УРЕДБА

Чл. 50, чл. 50а, чл. 51, чл. 52, чл. 53, чл. 54, чл. 80, чл. 83, чл. 85 и чл. 86 от ЗДДФЛ

ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ПОДАВАНЕ НА ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ (чл. 50, ал. 1, 2 и 3 от ЗДДФЛ)

Местните физически лица подават годишна данъчна декларация за:

Придобитите през годината доходи, подлежащи на облагане с данък върху общата годишна данъчна основа и с данък върху годишната данъчна основа по чл. 28 от ЗДДФЛ *(доходи от стопанска дейност като едноличен търговец и доходи от стопанска дейност по чл. 29а на физически лица, регистрирани като земеделски стопани)*

Доходите, подлежащи на облагане с патентен данък и/или с данък върху таксиметров превоз на пътници по реда на ***Закона за местните данъци и такси*** (ЗМДТ), както и за доходите по чл. 13, ал. 1, т. 29 от ЗДДФЛ *(доходите от дейност по таксиметров превоз на пътници, извършвана от физически лица – водачи, които са освободени от облагане на основание чл. 13, ал. 1, т. 29 от ЗДДФЛ)*

Дължимия данък за придобитите през годината **от източник в чужбина** доходи от: дивиденти, ликвидационни дялове и доходи по чл. 38, ал. 5, т. 2, ал. 8 и 14 от ЗДДФЛ *(облагаеми доходи от замяна на акции и дялове във връзка с преобразуване на дружества по глава XIX от ЗКПО; облагаеми доходи от допълнително доброволно осигуряване, от доброволно здравно осигуряване и от застраховки "Живот“ и облагаеми парични и предметни награди от игри, от състезания и конкурси, които не са предоставени от работодател или възложител).*

Притежаваните акции и дялови участия в дружества, място на стопанска дейност, определена база и недвижима собственост в чужбина

ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА МЕСТНИТЕ ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА ДА ДЕКЛАРИРАТ ПОЛУЧЕНИТЕ/ ПРЕДОСТАВЕНИТЕ ПАРИЧНИ ЗАЕМИ (чл. 50, ал. 1, т. 5 от ЗДДФЛ)

Местните физически лица подават годишна данъчна декларация за предоставените/получени парични заеми, както следва:

- ✓ непогасената част от предоставените парични заеми през данъчната година, ако размерът им общо надхвърля 5 112.92 евро / 10 000 лв.;
- ✓ непогасените към края на данъчната година остатъци от предоставени през същата и през предходните пет данъчни години парични заеми, ако размерът на тези остатъци общо надхвърля 20 451.68 евро / 40 000 лв.;
- ✓ непогасената част от получените парични заеми през данъчната година, ако размерът им общо надхвърля 5 112.92 евро / 10 000 лв., с изключение на получените кредити, предоставени от кредитни институции по смисъла на ***Закона за кредитните институции*** (ЗКИ);
- ✓ непогасените към края на данъчната година остатъци от получени през същата и през предходните пет данъчни години парични заеми, с изключение на получените кредити, предоставени от кредитни институции по смисъла на ЗКИ, ако размерът на тези остатъци общо надхвърля 20 451.68 евро / 40 000 лв.

ВНИМАНИЕ!

ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

По повод прилагането на чл. 50, ал. 1, т. 5 от ЗДДФЛ е изразено становище от Изпълнителния директор на Националната агенция за приходите с писмо изх. № 91-00-95/24.02.2010 г.

Чуждестранните физически лица подават годишна данъчна декларация за:

Придобитите през годината доходи, подлежащи на облагане с данък върху общата годишна данъчна основа и с данък върху годишната данъчна основа по чл. 28 от ЗДДФЛ *(доходи от стопанска дейност като едноличен търговец и доходи от стопанска дейност по чл. 29а на физически лица, регистрирани като земеделски стопани)*

Доходите, подлежащи на облагане с патентен данък и/или с данък върху таксиметров превоз на пътници по реда на ЗМДТ, както и за доходите по чл. 13, ал. 1, т. 29 от ЗДДФЛ *(доходите от дейност по таксиметров превоз на пътници, извършвана от физически лица – водачи, които са освободени от облагане на основание чл. 13, ал. 1, т. 29 от ЗДДФЛ)*

В случаите, когато изберат да преизчисляват окончателния данък за доходите по чл. 37 от ЗДДФЛ – по реда и при условията на чл. 37а от закона **(Виж фиш III.1.1А)**

Местните и чуждестранните физически лица подават годишна данъчна декларация за:

Придобити доходи от трудови правоотношения по § 1, т. 26, буква "е" и „и” от ДР на ЗДДФЛ, а именно:

- *правоотношения, свързани с наемане на работна сила от чуждестранно лице, когато трудът се полага на територията на страната, както и правоотношения по наемане на работна сила на местно физическо лице от чуждестранно лице, когато трудът се полага извън територията на страната;*
- *правоотношенията, независимо от основанието за възникването им, със съдружници и член-кооператори, както и с акционери, притежаващи повече от 5 на сто от капитала на акционерното дружество, за полагане на личен труд в дружествата и кооперациите, в които те са съдружници, член-кооператори или акционери, извън случаите по чл. 37, ал. 1.*

ОТГОВОРНИ ДНЕС. СИГУРНИ ЗА УТРЕ.

ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

ВНИМАНИЕ! Годишната данъчна декларация за доходите на малолетните, непълнолетните и поставените под запрещение физически лица се подава от родителите, съответно настойниците или попечителите **(чл. 50, ал. 8 от ЗДДФЛ).**

На основание чл. 64 от ЗДДФЛ, образците на годишната данъчна декларация се утвърждават със заповед на министъра на финансите. Образците и заповедта за утвърждаването им се обнародват в „Държавен вестник".

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНАТА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ (чл. 50, ал. 5 от ЗДДФЛ)

Местните физически лица прилагат към годишната данъчна декларация доказателства за размера на внесените в чужбина данък и задължителни осигурителни вноски.

ИЗКЛЮЧЕНИЕ! За доходи от източник в чужбина, при облагането на които съгласно действаща данъчна спогодба се прилага метод за избягване на двойното данъчно облагане "освобождаване с прогресия", местните физически лица могат да не представят доказателства за размера на внесения данък. **(чл. 50, ал. 6 от ЗДДФЛ)**

ВАЖНО! В сила от 01.01.2019 г. е заличена ал. 4 в чл. 50 от ЗДДФЛ и към годишната данъчна декларация вече не се изисква да се прилагат служебните бележки по чл. 45 от ЗДДФЛ. На основание § 37 от ПЗР на ЗИД ЗКПО (Обн. ДВ, бр. 98/2018 г.) промяната се отнася за данъчните декларации, за които задължението за подаване възниква след 31.12.2019 г.

Удостоверение по образец за платен по реда на ЗДДФЛ данък от чуждестранно физическо лице се издава по искане на лицето. Искането се подава в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, в която е подадена или подлежи на подаване данъчната декларация по чл. 50 или по чл. 55 от ЗДДФЛ **(чл. 58, ал. 1 от ЗДДФЛ)**.

По искане на чуждестранното лице удостоверението за внесен данък върху общата годишна данъчна основа и/или за внесен данък върху годишната данъчна основа по чл. 28 се издава поотделно за отделните видове доходи по чл. 8 освен в случаите, когато доходът е реализиран чрез определена база **(чл. 58, ал. 2 от ЗДДФЛ).**

ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

ПОДАВАНЕ НА ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА (чл. 51 от ЗДДФЛ)

Лицата, извършващи стопанска дейност като търговци по смисъла на ***Търговския закон*** (ТЗ), включително едноличните търговци, както и физическите лица в случаите по чл. 29а от ЗДДФЛ **(Виж фиш II.III.6А)**, заедно с годишната данъчна декларация представят и годишен отчет за дейността, подаден по електронен път по ред и начин съгласно чл. 20, ал. 5 от Закона за статистиката **(чл. 51, ал. 1 от ЗДДФЛ)**.

Годишен отчет за дейността не подават лицата, които през данъчната година не са извършвали дейност по смисъла на ***Закона за счетоводството***. **(чл. 51, ал. 2 от ЗДДФЛ)**

ВНИМАНИЕ!

Годишни финансови отчети и одиторски доклади към тях не се подават в Националната агенция за приходите.

ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

ВНИМАНИЕ! Лицата, извършващи стопанска дейност като търговци по смисъла на ТЗ, включително едноличните търговци, както и физическите лица в случаите по чл. 29а от ЗДДФЛ, декларират с годишната данъчна декларация дължимите и внесените данъци върху разходите по реда на ЗКПО **(чл. 50, ал. 7 от ЗДДФЛ)**.

ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ПОДАВАНЕ НА ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ (чл. 52, ал. 1 от ЗДДФЛ)

Не са задължени да подават годишна данъчна декларация лицата, които са получили само:

Доходи от трудови правоотношения, когато към 31 декември на данъчната година лицето има работодател по основно трудово правоотношение и той е определил годишния размер на данъка за всички придобити през данъчната година доходи от трудови правоотношения и пълният размер на данъка за данъчната година е удържан до 31 януари на следващата година **(Виж фиш V.3)**

и/или

Доходи от трудови правоотношения, когато към 31 декември на данъчната година лицето няма работодател по основно трудово правоотношение или има такъв, но той не е определил годишен размер на данъка за всички придобити през данъчната година доходи от трудови правоотношения, ако са изпълнени едновременно следните условия:

а) данъкът върху общата годишна данъчна основа е равен на авансово удържания по чл. 42, и

б) лицето не ползва данъчни облекчения по реда на чл. 23

Необлагаеми доходи с изключение на посочените в чл. 13, ал. 1, т. 29 от ЗДДФЛ

и/или

и/или

Доходи, облагаеми с окончателен данък по чл. 38 от ЗДДФЛ с изключение на доходите по чл. 50, ал. 1, т. 3 от ЗДДФЛ *(придобитите през годината доходи от: дивиденти, ликвидационни дялове и доходи по чл. 38, ал. 5, т. 2, ал. 8 и 14 от ЗДДФЛ от източници в чужбина)* **(Виж фиш III.I.2)**

и/или

Доходи на чуждестранни лица, обложени с окончателен данък**, с изключение на случаите по чл. 37а (Виж фиш III.I.1 и фиш III.I.1А)**

и/или

Доходи, облагаеми с алтернативен данък по реда на глава седма „а“, от събиране на диворастящи гъби и плодове, с изключение на такива от лечебните растения. **(Виж фиш III.III.I)**

ВНИМАНИЕ! Независимо от разпоредбите на чл. 52, ал. 1 от ЗДДФЛ, местните физически лица са задължени да подават годишна данъчна декларация, когато:
- притежават акции и дялови участия в дружества, място на стопанска дейност, определена база и недвижима собственост в чужбина;
- са предоставили и/или получили парични заеми, подлежащи на деклариране на основание чл. 50, ал. 1, т. 5 от ЗДДФЛ;
- когато са придобили доходи от трудови правоотношения по смисъла на § 1, т. 26, букви „е” и „и” от допълнителните разпоредби на ЗДДФЛ. **(чл. 52, ал. 2 от ЗДДФЛ)**

В тези случаи годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ се подава от местното физическо лице, независимо от обстоятелствата по чл. 52, ал. 1 от закона.

ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПОДАВАНЕ НА ГОДИШНАТА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОХОДИ НА ПОЧИНАЛО ЛИЦЕ (чл. 50, АЛ. 9 от ЗДДФЛ)

Годишната данъчна декларация за доходите на починали лица **може** да се подава от наследниците по закон или по завещание, както и от заветниците или от техните законни представители. Подадената в срок декларация от един наследник ползва и другите наследници (чл. 50, ал. 9 от ЗДДФЛ).

Видно от разпоредбата на чл. 50, ал. 9 от ЗДДФЛ, подаването на годишна данъчна декларация за доходите на починало лице е регламентирано като възможност, а не като задължение. Това означава, че наследниците/заветниците на починало лице имат право да подадат годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ. В случай че не желаят да се възползват от това право, лицата не могат да бъдат санкционирани за неподаване на декларацията по реда на чл. 80 от същия закон.

ВНИМАНИЕ! Когато не е подадена декларация по чл. 50, ал. 9, задължението може да бъде установено с акт по чл. 106 от ***Данъчно-осигурителния процесуален кодекс*** (чл. 53, ал. 5 от ЗДДФЛ).

СРОК И НАЧИН ЗА ПОДАВАНЕ НА ГОДИШНАТА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ (чл. 53 от ЗДДФЛ)

Годишната данъчна декларация [illegible]нуари до 30 април на годината, следваща годината на придобиване на дохода, с изключение на годишната данъчна декларация за лицата по чл. 51, ал. 1 *(лицата, извършващи стопанска дейност като търговци по смисъла на ТЗ, включително едноличните търговци, както и физическите лица в случаите по чл. 29а от ЗДДФЛ, които са задължени заедно с годишната данъчна декларация да представят годишен отчет за дейността)***, която се подава в срок от 1 март до 30 юни на годината, следваща годината на придобиване на дохода.**

Лицата, които подадат годишната данъчна декларация до 31 март на следващата година по електронен път, ползват отстъпка 5 на сто върху данъка за довнасяне по чл. 48, ал. 1 и 2, при условие че нямат подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към момента на подаване на декларацията и данъкът за довнасяне е внесен в срок до 31 март. Общият размер на ползваната отстъпка за данъците по чл. 48, ал. 1 и 2 не може да превишава 255.65 евро / 500 лв. (чл. 53, ал. 6 от ЗДДФЛ)

ВНИМАНИЕ! Съгласно чл. 104 от ***Данъчно-осигурителния процесуален кодекс***, след подаването на декларацията, но преди изтичането на законоустановения срок за подаването ѝ, подателят има право да прави промени, свързани с декларираните данни и обстоятелства, основата и определените задължения.

Промени в подадена декларация се извършват с нова декларация.

Подадена след изтичането на срока декларация за промени се смята за неподадена и не поражда правни последици за целите на данъчното облагане, освен в случаите по чл. 53, ал. 2 от ЗДДФЛ.

ВЪЗМОЖНОСТ ЗА КОРЕКЦИЯ В ГОДИШНАТА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ СЛЕД СРОКА ЗА ПОДАВАНЕТО Й (чл. 53, ал. 2 от ЗДДФЛ)

При откриване на грешка в декларираните данни и обстоятелства, основата и определените задължения след законово установения срок за подаване на годишната данъчна декларация данъчно задължените лица имат право, **еднократно** в срок до 30 септември на годината, следваща годината на

ПОДАВАНЕ НА ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ ОТ САМООСИГУРЯВАЩИ СЕ ЛИЦА (чл. 53, ал. 7 от ЗДДФЛ)

Годишната данъчна декларация на самоосигуряващите се лица по смисъла на ***Кодекса за социално осигуряване*** се подава само по електронен път. Съгласно § 37 от ПЗР на ЗИД ЗКПО (Обн. ДВ, бр. 98/ 2018 г.) това изискване се отнася за данъчните декларации, за които задължението за подаване възниква след 31.12.2019 г.

ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ДЕКЛАРИРАНЕ НА НЕОБЛАГАЕМИ ДОХОДИ И ДОХОДИ, ОБЛАГАЕМИ С ОКОНЧАТЕЛЕН ДАНЪК (чл. 50а от ЗДДФЛ)

На основание чл. 50а, ал. 1 от ЗДДФЛ, в редакцията на закона, действаща от 01.01.2024 г., местните физически лица могат да декларират в годишната данъчна декларация по чл. 50:

- придобитите през годината доходи, които са освободени от облагане по силата на този закон;
- придобитите доходи, облагаеми с окончателен данък по чл. 38 и/или с алтернативен данък по глава седма „а“;
- полученото имущество по наследство, завет и дарение, както и полученото имущество с възстановено право на собственост по реда на нормативен акт, което според чл. 13, ал. 2 от ЗДДФЛ.

ВАЖНО! Декларирането на необлагаемите доходи и доходите, облагаеми с окончателен данък по чл. 38 и/или с алтернативен данък по глава седма „а“ от ЗДДФЛ, полученото имущество по наследство, завет и дарение, както и полученото имущество с възстановено право на собственост, е по желание на съответното местно физическо лице!

ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

Данните за изплатени през годината необлагаеми доходи и доходи, облагаеми с окончателен данък, предоставени от предприятията и самоосигуряващите се лица – платци на тези доходи по реда на чл. 73, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от ЗДДФЛ, се считат за верни, в случай че местните физически лица не са декларирали друго в годишната данъчна декларация по чл. 50 (чл. 50а, ал. 2 от ЗДДФЛ).

МЯСТО ЗА ПОДАВАНЕ НА ГОДИШНАТА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ (чл. 54 от ЗДДФЛ)

Годишната данъчна декларация се подава в ТД на НАП:

По постоянния адрес на физическото лице, включително на едноличния търговец, носител на задължението за данъка

По постоянния адрес на малолетното, непълнолетното или поставеното под запрещение физическо лице - в случаите по чл. 50, ал. 8 от ЗДДФЛ

По последния постоянен адрес на наследодателя – в случаите по чл. 50, ал. 9 от ЗДДФЛ

ИЗКЛЮЧЕНИЯ: Годишната данъчна декларация се подава в ТД на НАП:

ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

По постоянния адрес на пълномощника - когато годишната данъчна декларация на чуждестранно физическо лице се подава чрез пълномощник с постоянен адрес в страната

В ТД на НАП – София – извън другите случаи

Лице, което не подаде в срок данъчна декларация по този закон, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер до 255.65 евро / 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание **(чл. 80, ал. 1 от ЗДДФЛ)**.

Лице, което не посочи или невярно посочи данни или обстоятелства в данъчна декларация, водещи до определяне на данъка в по-малък размер или до освобождаване от данък, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер до 511.29 евро / 1000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание **(чл. 80, ал. 2 от ЗДДФЛ)**.

При повторно нарушение глобата или имуществената санкция по ал. 1 е в размер до 511.29 евро / 1000 лв., а по ал. 2 е в размер до 1 022.58 евро / 2000 лв., освен ако лицето не подлежи на по-тежко наказание **(чл. 80, ал. 3 от ЗДДФЛ)**.

Физическо лице, което, като е задължено, не декларира или невярно декларира информацията за предоставени/получени парични заеми по чл. 50, ал. 1, т. 5 от ЗДДФЛ, се наказва с глоба в размер 10 на сто от недекларираните суми **(чл. 80а, ал. 1 от ЗДДФЛ)**.

При повторно нарушение глобата е в размер 15 на сто от недекларираните суми, ако лицето не подлежи на по-тежко наказание **(чл. 80а, ал. 2 от ЗДДФЛ)**.

ГОДИШНА ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ, ПРИЛОЖИМИ САМО ЗА ЕДНОЛИЧНИТЕ ТЪРГОВЦИ И ЗА ЛИЦАТА В СЛУЧАИТЕ ПО ЧЛ. 29А ОТ ЗДДФЛ (чл. 83 от ЗДДФЛ)

Лице, което не изпълни задължението си по чл. 51, ал. 1 от ЗДДФЛ за представяне на годишен отчет за дейността, включително приложенията към него, или не го представи в срок, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер до 255.65 евро / 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание **(чл. 83, ал. 1 от ЗДДФЛ)**.

При повторно нарушение глобата или имуществената санкция е в размер до 511.29 евро / 1000 лв. **(чл. 83, ал. 2 от ЗДДФЛ)**.

ЛЕГАЛНА ДЕФИНИЦИЯ

„ПОВТОРНО НАРУШЕНИЕ" - § 1, т. 36 от ДР на ЗДДФЛ **(Виж фиш V.3)**

НАЛАГАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ НАКАЗАНИЯ (чл. 86 от ЗДДФЛ)

За налагането на административни наказания се прилагат разпоредбите на ***Закона за административните нарушения и наказания***.